

Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
<https://ispukr.org.ua/?p=8702#.Y3OVbHZBxPY>

*Світлана Литовченко, Оксана Таранченко, Валентина Жук, Ольга Вовченко (Прокопенко),
Володимир Шевченко, Віра Литвинова*

На підтримку педагогів, які навчають дітей з порушеннями слуху

Шановні колеги!

Відповідно до рекомендацій МОН України з 14 березня 2022 року освітній процес відновлено в тих областях, де є можливість навчатись. Утім є особливості його організації в умовах воєнного стану, військової агресії росії.

Першочергова мета – заспокоїти, створити психологічний комфорт, не такою мірою надати знання, як відволікти дітей від тривожних новин та страшних подій, надати можливість спілкування зі своїми вчителями, друзями, однолітками. Навчання – атрибут мирного нормального життя, стабільності, це заспокоює, надає відчуття безпеки.

Педагогічні працівники спеціальних шкіл та інклюзивних класів, які працюють з дітьми з порушеннями слуху, вже мають значний досвід організації дистанційного навчання, мають цікаві напрацювання, презентації, відеозаписи; відділом освіти дітей з порушеннями слуху Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченко НАПН України підготовлено

рекомендації <https://www.facebook.com/1576328745978627/posts/2628536060757885/>.

Специфіка полягає в тому, що навчання відбувається в умовах воєнного стану, необхідно враховувати психологічний стан учнів, не перевантажувати, відволікти їх на конструктивну діяльність, емоційно підтримувати.

Позитивним є наявність варіантів організації освітнього процесу (із врахуванням обставин, що склалися, зокрема місце перебування дитини, можливості долучитися до навчання тощо): уроки та заняття онлайн у синхронному режимі; записи уроків та занять із можливістю їх перегляду у зручний час, використання матеріалів та ресурсів на інтерактивних

освітніх платформах МОН України. В областях, де відновлено освітній процес, діти, які тимчасово переїхали з інших міст та не мають можливості навчатися у своєму закладі, за заявою батьків можуть бути зараховані до місцевої школи.

Водночас, відповідно до чинного законодавства тривалість здобуття загальної середньої освіти для учнів з особливими освітніми потребами може бути продовжена на один рік (за бажанням батьків, на розгляд закладу освіти чи місцевого відділу освіти).

Також кожен заклад має можливість вносити корективи в організацію освітнього процесу (початок уроків, кількість та тривалість уроків тощо). Варто враховувати, що багато вчителів та учнів не зможуть брати участь у навчанні, частина вчителів поєднують роботу з волонтерською діяльністю, захищають нас у складі Збройних сил України, Територіальної оборони.

Радимо: потурбуватися про себе, свій емоційно-психологічний стан, дізнатися та використовувати техніки подолання тривожності;

стабілізувати психологічний стан дітей, за потреби надавати психологічну підтримку; створити зону комфорту, яка асоціювалася б з мирним життям, сприяла усталеному режиму дня, відволікала від тривожних новин;

проводити уроки у спрощеній формі, не навантажувати завданнями, не створювати стресових ситуацій; передбачити менше нового академічного матеріалу, натомість більше звернути увагу на актуалізацію вивченого, повторення; включати творчі завдання (такі завдання сприяють нормалізації психологічного стану, дитина відволікається), більше дитячої літератури з позитивним сюжетом, творів про природу, тварин; розповідати чи інсценувати казки, використовувати елементи «лялькового театру» тощо;

враховувати вікові особливості учнів – не привертати увагу до негативних моментів у молодшому віці (основні питання безпеки можна обговорювати в ігровій формі, з позитивним фоном), зі старшими учнями доцільно обговорювати безпекові моменти, ознайомити із відповідними наочними матеріалами (використовувати схеми, інфографіку лише з офіційних джерел МОН України, UNICEF Ukraine та ін.);

дати учням відчуття безпеки, впевненості, що дорослі можуть відповісти на важливі питання (обговорювати події війни спокійно, із врахуванням віку дітей, вислуховувати).

У момент повітряної тривоги, вчитель має сповістити дітей про тривогу, пояснити, що вони повинні пройти в укриття та припинити заняття.

Доцільно підготувати та запропонувати поради для батьків, як діяти у складній ситуації, як надати дитині психологічну допомогу (можна скористатися освітніми платформами МОН України, UNICEF Ukraine <https://www.facebook.com/171923206205552/posts/5100773699987120/> та ін.).

Не зважаючи на складні обставини війни, варто сприяти формуванню у дітей позитивного світосприйняття, запевняти у тому, що ворог зазнає поразки і незабаром ми знову повернемося до мирного життя.

Співробітники відділу готові надавати методичну та консультативну підтримку з організації освітнього процесу в умовах воєнного стану.